

Nr. 4/2020, 14. årgang

Tynset

Tema | Planarbeid

Informasjon
fra Tynset kommune

Stasjonsryssen vender tilbake ...

Jeg skulle bare ringe og avtale tid for et intervju, men engasjerte Dag Nyeggen prater på innpust og utpust, akkurat som da vi begge var med i dramagruppa på gymnaset på Tynset i 1979 og 1980. Stasjonsryssen Nyeggen var snar i replikken og genetisk disponert for retorikkens kunst.

Snart er vi oppe i diskusjon om alt fra bygg og anleggsvirksomhet, turisme og utvikling av torget, til folkehelse og Tronfjellskinke. Også om hans egen mangalitsa-skinke, som henger til modning under taket i annekset på hytta på Savalen. Der skal han skal bo når han nå starter i jobben som nærings sjef i kommunen.

Dag skulle bli bonde. Som nyutdannet agronom og agrotekniker fra Jønsberg og Vinterland-bruksskolen, var hans plan å overta en av Mælgårdene i Smågardan på Tynset. Men de ulike svingene livet tar, førte ham ut på helt andre yrkesveier. Etter 7 år i Gjensidige og med kvelds-utdannelse på BI, har han jobbet i ulike lederstillinger i nesten 30 år. Deriblant som sjef for Informasjonslogistikk i Strålfors Norge og i Andvord Grafisk, hvor han nå teller ned, som leder av byrådelen i selskapet.

Dag Nyeggens samfunnsengasjement brakte ham inn i kommunestyregruppa i Bærum Høy-re. Han er sterkt opptatt av folkehelseproblematikken og er, foruten å være varamedlem til kommunestyret, med i ulike utvalg og styrer. I kommunepolitikken har han vel også fått finslipt sine medfødte evner som retoriker?

– Ja, jeg har faktisk spesialisert meg på å stille noen retoriske spørsmål til gubbeveldet i Høy-re, sier han og ler godt.

Dette engasjementet tar han med seg tilbake og inn i jobben som nærings sjef i Tynset kom-mune. Med hus og familie i Bærum, starter han i løpet desember en pendlertilværelse mellom Bærum og hytta på Savalen. Kona fikk ny lederjobb i Bærumsskolen samme uka som Dag ble tilbudt jobben på Tynset, så permanent flytting til Tynset må tas litt "over langan".

Aktivt og levedyktig sentrum

Som ekte stasjonsryss, tilbrakte Dag mye fritid i sentrum under oppveksten. Derfor er han opp-tatt av utviklingen av torget på Tynset.

– Mantraet mitt er gode, levedyktige torg, fastslår han. Torgprosessen har foregått siden 2005 og er definert i ulike utbyggingsetapper. Planen for kultur- og handelstorget er å gjennomføre prosjektering i 2020 og igangsette bygging med ferdigstillelse i 2021 med foreslått ramme på cirka 7 millioner kroner.

– Hvordan oppsto torgene ... historisk, spør Dag Nyeggen.

– Jo, en plass for torghandel og møteplasser med liv og røre. Etter hvert byestetikk, med bro-stein, beplantning, benker og fontene. Unger, ungdom, voksne og eldre i skjønn forening. Byg-deoriginaler og pene damer i nykjøpte klær. Møteplasser for folk i alle aldre og samfunnslag. Etter hvert tok bilene over, det ble mindre liv og røre, og med bilens inntog forsvant en viktig arena hvor folk møttes.

Mange eldre er ensomme i dag, og koronakrisen har ikke gjort det lettere. De sosiale mikro-motene på torget motvirker ensomhet og er en viktig faktor for god folkehelse, ikke minst den psykiske folkehelsen.

– "Fiskvik-kiosken" var et sosialt treffsted i min oppvekst, og det vil bli nytt liv så snart du kan kjøpe deg kaffe, is og en avis og finne deg en benk. Torget trenger også en kafé med uteservering og gjerne en matbutikk, det er dette som trekker folk til torget! Torget skal være småbyens hjerte og et treffpunkt for tynsetinger, hyttegjester og turister, konkluderer Dag, som vil vente til han blir litt varmere i trøya før han flagger saker han som nærings sjef vil arbeide for.

Må tenke stort

Men han er opptatt av at vi i mye større grad må fremsnakke Tynset, drive identitets- og omdøm-mebygging og "brande" Tynset-navnet utad.

– Kanskje skal vi være litt mer navlebeskuende i identitetsbyggingen av Tynset, mener han.

– Tynset må bygge sitt egen identitet, uavhengig av Rørosregion-betegnelsen. Et eksempel på dette er Tronfjell-skinke, som er kåret til den beste skinka i landet! For en stund siden het den Santa Kristina. Klart den skal hete Tronfjell. Det er dette identitetsbygging handler om.

Et annet lokalt eksempel den påtroppende nærings sjfen trekker fram er Facebook-posten "Da erre fredan igjen, folkens" fra Malermester Jan Larsen. En post som deles og treffer flere tusen hver fredag. Glimrende identitets- og omdømmebygging på sosiale medier. Humørfyllt, varmt og genialt i all sin enkelthet.

– Hva er Tynsets identitet? Utrolig nok er sparken Tynsets største identitetsbærer.

– Sjøl om riksmidia den siste tiden har fortalt at Norax har lagt ned sparkproduksjonen, må det vel alltid være mulig å få kjøpt spark på Tynset, mener Dag Nyeggen, som også er opptatt av at Tynset i større grad må utnytte trafikken på riksvei 3 og riksvei 30.

– Her passerer i snitt 2.500-3.000 biler i døgnet. Mer av denne trafikken må ledes inn til Tynset sentrum. Da holder det ikke at det står et bilde av en spark i Motrøkrysset. Vi må først og fremst fortelle hva Tynset er, nemlig regionsenteret i Nord-Østerdalen!

Som kommende nærings sjef i Tynset legger Dag Nyeggen også stor vekt på kommunens rolle som næringskommune.

– Jeg må stille næringsdrivende spørsmålet om hva som ønskes, hva kan kommunen bli bedre på og hvordan kan vi som kommune levere?

– En ja-kommune tenker hyllevare og har ferdig regulerte områder og gjerne næringsstomter med etablert infrastruktur. Totaliteten er imidlertid viktig. For å utvikle et næringsliv og tiltre-ke seg etablerere, er det også viktig å ha gode skoler, et rikt kulturliv og naturmangfold. Her har Tynset som innlandskommune et svært godt rykte. Dessuten skal vi tenke regionalt når vi skal utvikle næringer. Vår kjære nabo Alvdal er et industrilokomotiv i regionen og har litt av hvert å lære bort, understreker Dag Nyeggen.

Kommunedirektør Erling Strålberg er sikker på at Dag med sin brede erfaring innen nærings-liv og ledelse, vil bringe næringslivets stemme tydelig inn i offentlig forvaltning. Han er også sikker på at den nye nærings sjefen er tøff nok til å tørre å ta valg, å stå i dem.

– Det er først når valget er gjort at utvikling kan skje, sier Strålberg. Han forteller at Dags bakgrunn som tynseting ikke var avgjørende for ansettelse, men understreker at det er en fordel å kjenne kultur og folkesjel. Med bakgrunn som stasjonsryss på 1960- og 1970-tallet, da det skjedde stor utvikling i tynsetsamfunnet, kan vi nok trygt si at den kjennskapen besitter den nye nærings sjefen, samtidig som han som tilbakeflytter, kan se på kommunen og regionen med et blikk utenfra.

Dag Nyeggen er den nye nærings sjefen i Tynset

Magasinet Tynset

Nr. 4/2020, 14. årgang

Ansvarelig utgiver
Tynset kommune
2500 Tynset

Ansvarelig redaktør

Morten B. Often (ass. kommunedirektør)

Kontakt

Telefon: 62 48 50 00
Telefaks: 62 48 50 11
Epost: postmottak@tynset.kommune.no
Internett: www.tynset.kommune.no

Annonsering i informasjonsmagasinet

Ta kontakt for informasjon om annonsering og bistand med utforming:

INGRAFO AS, Bakkagata 51, 2540 Tolga
Telefon 62 11 71 99 / 952 07 555
Epost post@ingrafo.no

Grafisk utforming

INGRAFO © 2020
www.ingrafo.no

Foto 1. omslagsside

© MorganStudio / Shutterstock

Opplag

3.800

Trykk

Flisa Trykkeri AS

Revisjon av kommuneplaner

Kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Tynset tettsted skal revideres og arbeidet med dette er startet opp.

Tekst: Plansjef Trine Økseter Knudsen
Foto: Thorbjørn Liell / Ingrafo

Kommuneplanens arealdel fra 2002 omhandler en hoveddel ("utmarksdel") samt delplaner for Ulset, Yset, Kvikneskogen, Telneset, Auma, Tyllaldalen og Brydalen. Ved revidering av planen vil alle disse delene revideres, men oppdelingen vil justeres noe

- *Kvikneskogen* vil utgå som egen delplan og inngå i hoveddelen
- *Ulset* og *Yset* vil bli slått sammen til en delplan for Kvikne

Kommunedelplanen for Tynset tettsted 2015-2027 får nytt navn og blir nå "Kommunedelplan for Tynset by 2022-2035".

Mesteparten av arealet i kommunen er i dag regulert til landbruk-, natur- og friluftsområder, kalt LNF-områder, der det ikke er tillatt med bygging til annet formål enn landbruk, inklusive våningshus og kårbolig. Ifølge planen er det dermed ikke tillatt å bebygge hytte- eller boligtomter, hverken med nye hovedhus eller mindre tiltak som garasje eller uthus, tilbygg eller terrasser. Om et areal derimot er regulert til annet enn LNF, kan ikke arealet dyrkes opp, og det kan ikke bygges landbruksbygg her. I noen tilfeller kan det gjøres unntak fra dette, men det er mer kostbart og tidkrevende, for

både innbygger og kommunen enn dersom det er ivarettatt gjennom en arealplan.

Kommunen ønsker innspill

Alle kommuner skal ha en arealplan. En arealplan er kommunens måte å styre utviklingen av et område på:

- Hvordan skal vi bo og ha grøntområder?
- Hvor skal vi ha hytter og fritidsområder?
- Hvor skal vi ha næringsområder?
- Hvordan skal vi bevege oss rundt i byen og kommunen?

Det angår alle innbyggere i kommunen. Derfor er det viktig at tynsetingene engasjeres og at kommunen gir lokalbefolkningen gode muligheter for medvirkning.

Det skal legges opp til gode muligheter for medvirkning fra innbyggerne i kommunen. Dette gjøres i flere trinn:

1. Høring av planprogram

Her kan innbyggerne komme med innspill og merknader til planprogrammet. Planprogrammet legger føringer for planprosessen. Det omtales blant annet hvilke vurderinger som skal gjøres og

hvilke møter og medvirkningspunkter som er tenkt gjennomført i løpet av prosessen og litt om hvordan dette tenkes gjennomført.

2. Mulighet for innspill

Her kan innbyggerne komme med innspill dersom de vil endre formålet for arealer. Disse innspillene vil deretter måte vurderes om de kan tas inn i planen eller ikke.

3. Høring av planforslag

Her kan det gis innspill på det som er lagt inn i forslaget, i form av bestemmelser og arealformål. Disse innspillene vurderes før planen blir vedtatt.

Møter i hver ei bygd

Ut over disse formelle trinnene vil prosjektgruppa holde møter med kommunens råd og utvalg, samt byutvalg og bygdeutvalg. Bygdeutvalgene vil så holde egne bygdemøter. Det tas forbehold om at koronasituasjonen tillater at møtene avholdes.

Det viktige i denne prosessen er at alle interesser blir hørt og at tynsetingene kommer på banen og blir aktive i planprosessene som nå starter. Alle kan komme med innspill eller merknader, enten som enkeltperson eller del av organisasjon, lag, forening eller lignende.

Alle merknader eller innspill i planpro-

grammene må sendes innen henholdsvis 15.12.20 eller 01.01.21.

Alle innspill til arealutvikling sendes innen henholdsvis 28.02.21 eller 30.04.21. Se tabell nedenfor for mer detaljer.

Merknader eller innspill sendes på e-post til postmottak@tynset.kommune.no eller pr. brevpost til Tynset kommune, avd. for Plan, byggesak og geodata, Torvgata 1, 2500 Tynset.

Har du spørsmål kan du ta kontakt med saksbehandler Renate Torkelsen eller Kristin Aasen, tlf. 62 48 50 00.

	Kommuneplan arealdel	Kommunedelplan Tynset by
Planprogram	15.12.2020	01.01.2021
Innspill til arealutvikling	28.02.2021	30.04.2021
Høring	September - november 2021	Juni - september 2022
Vedtak av plan	Desember 2021	Desember 2022

Tynset kommunes planstrategi for 2020-2023

Interesserte kan laste ned strategidokumentet fra kommunens nettside her: <https://bit.ly/38HeDDm>

I planstrategiens pkt. 4.1.3 "Kommunedelplan for Tynset tettsted, 2015-2027" står det følgende:

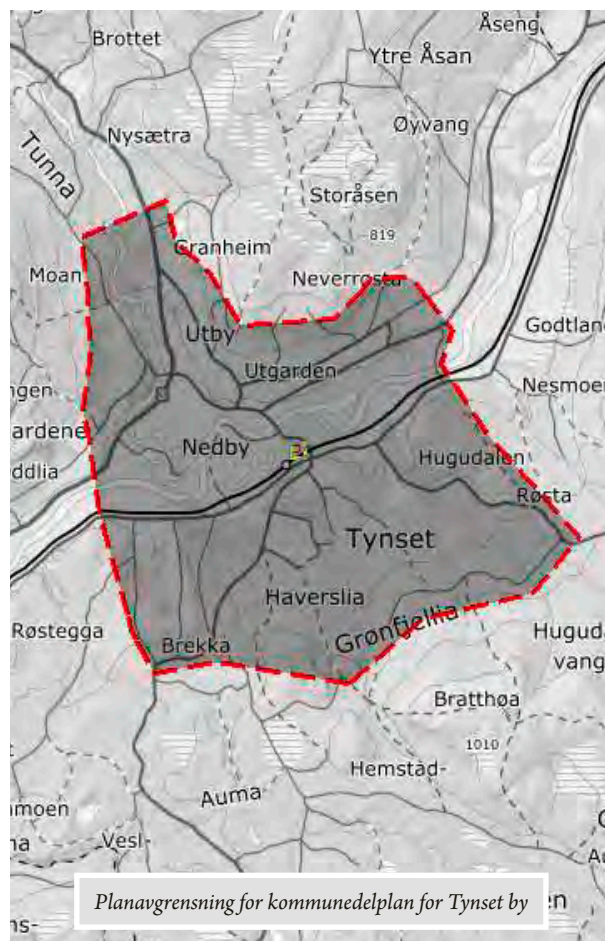
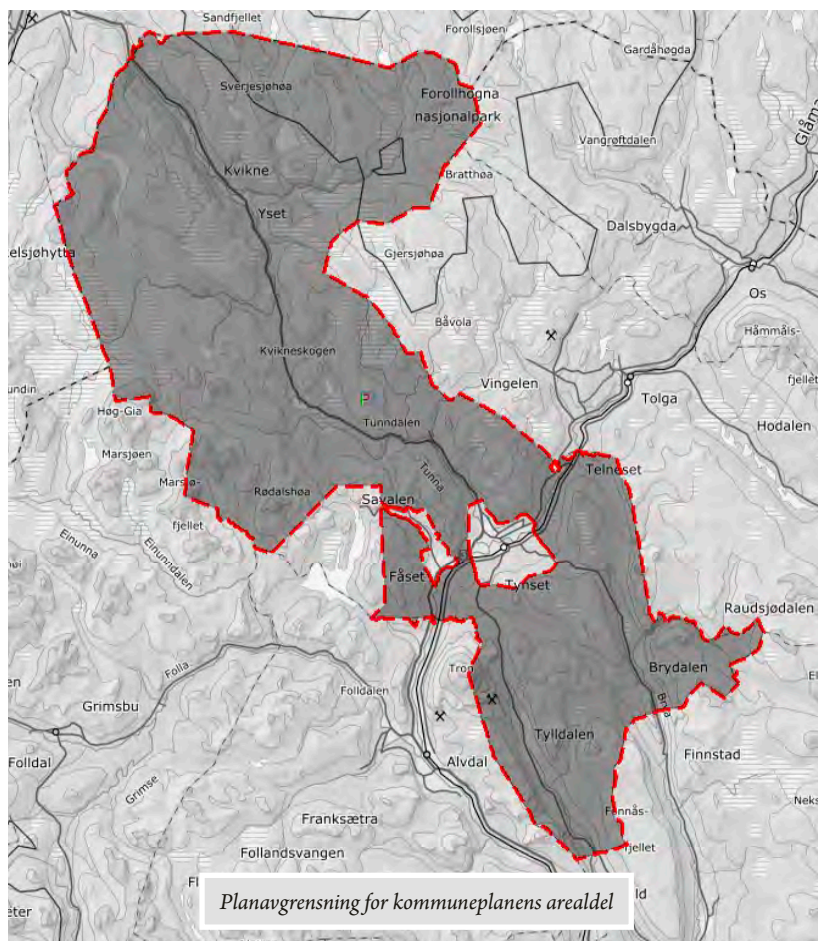
Planen skal fremme Tynset som et attraktivt og sterkt regionsenter ved å skape forutsigbarhet for næringsliv og innbyggere, samt å ha tydelige rammebetingelser for de mål som settes for utviklingen. Det er et mål å:

- Utvikle attraktivitet og urbanitet gjennom gode gateløp, nytt torgområde og attraktive møteplasser med lokalt særpreget
- Skape et levende sentrum gjennom god fortetting, både med hensyn til bolig- og næringsvirksomhet
- Legge til rette for "folkehelse i hverdagen" gjennom en god og sammenhengende infrastruktur av gang- og sykkelveier, stier,

leder og løyper

- Foreta lokalisingsvalg ved nyetableringer som bidrar til å gi sentrum en mer urban karakter
- Ha en bærekraftig arealpolitikk som ivaretar et aktivt landbruk matproduksjon og skogsvirke
- Ha en bærekraftig arealpolitikk som ivaretar naturmangfold, kulturminner, kulturlandskap og vassdrag

Planen er av nyere dato, men det er ønske om å revidere denne spesielt med tanke på boligområder

FAKTA

Hva er en arealplan eller en reguleringsplan?

Kort fortalt

Arealplaner er kommunens verktøy for å styre utviklingen av kommunen og er samlebetegnelsen for alle planer som gir regler om hvordan et areal kan brukes eller hva slags bebyggelse som kan tiltales. Den består av et plankart, som viser hvor boliger, veier, lekeplasser, skoler og så videre skal ligge, og vanligvis også planbestemmelser. Din eiendom kan være berørt av flere. En arealplan er rettslig bindende for arealbruken i området. Det betyr at den må følges. Det finnes ulike typer arealplaner:

1. Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel er kommunens overordnede styringsverktøy i alle saker som handler om arealbruk i kommunen. Planene skal være med på å skape en forutsigbarhet for alle berørte og setter grenser for hva som kan gjennomføres i nærområdene.

2. Kommunedelplaner

En kommunedelplan kan være enten tematisk (f. eks. klima og miljø) eller omhandle arealbruk. En kommunedelplan for arealbruk

er på samme plannivå som kommuneplanens arealdel. Kommunen kan lage kommunedelplaner for begrensede områder av kommunen. Det kan være ulike grunner for å lage en egen kommunedelplan for et område. I en kommune er det vanlig å ha egne kommunedelplaner for tettstedene i kommunen for å kunne gi bestemmelser og føringer som kun skal gjelde der og ikke for hele kommunen.

3. Områdereguleringsplaner

Områderegulering er en kommunal reguleringsplan som brukes for å gi områdevis avklaringer av arealbruken. Dette er nyttig når det er behov for å fastsette overordnede strukturer i områder som bygges ut gjennom små, private detaljreguleringer. Kommunen kan overlate til andre myndigheter og private å utarbeide forslag til områderegulering.

4. Detaljreguleringsplan

Detaljregulering er en detaljert reguleringsplan for et begrenset område, og er ofte knyttet til konkrete utbyggingsprosjekter, bruk og vern av bygninger, uterom og anlegg. Detaljreguleringer kan lages av kommunen eller private utbyggere og initiativtakere, men man må da forholde seg til overordnede planer laget av kommunen. Arealplanene gir rettigheter og plikter til grunneiere og tiltakshavere, og er med på å skape forutsigbarhet for hvordan kommunen skal utvikles og planprosessene gir rom for innbyggerinvolvering og utsjekk hos myndigheter mv.

Brødrene Tor (t.h.) og Bjørn opplever Nyby som et godt supplement til de tilbudene som allerede finnes i helsesektoren. Foto: Berit Flatgård

Brukere og frivillige har gode erfaringer med Nyby

Brødrene Bjørn og Tor Olsen lider av den sjeldne nervesykdommen arvelig spastisk paraparese (HSP), som rammer gangfunksjon og syn. De er avhengig av rullestol med følge for å komme ut.

Hjemmetjenesten og vedtakskontoret i kommunen gjorde dem oppmerksom på nettstedet Nyby. Så langt har brødreparet gode erfaringer ved bruk av Nyby. Ved tre anledninger har Bjørn og Tor nå vært ute på trilletur i nærområdet og i Tynset sentrum med kontakter som de har fått via nettstedet. De opplever Nyby som et godt supplement til de tilbudene som allerede finnes og de tjenestene som er lovpålagt.

Bjørn og Tor synes det interessant å treffe andre mennesker som hadde mange av de samme interessene som dem. Ved to anledninger har de hatt to ungdomsskolelærere som følgere. De forteller at de har mye felles interesser og at de har funnet tonen. Brødrene er over gjennomsnittet samfunnsinteresserte, og de deler den samme interessen for matematikk og statistikk, som de også begge har studert ved Blindern i Oslo.

– God kjemi mellom de som er frivillige og brukere av Nyby er viktig, mener brødrene, praten går da lett. Stine Kindølshaug og samboer Svein Aasen, som begge er lærere, kan

skrive under på det.

– Vi har Nyby å takke for at vi har vært så heldige å få møte slike kunnskapsrike og positive karer som Bjørn og Tor. Det har ført til mange flotte samtaler.

Videreutvikling av Nyby-appen?

Med mange års erfaring som rullestolbrukere konkluderer brødrene at det ikke er lett å ta seg fram på Tynset med manuelle rullestoler. Fortauskanter og ujevnt underlag skaper problemer både for de som sitter i stolen og de som triller dem. De har et ønske om at idrettsarenaer og turstier, som i dag er lite tilrettelagt, burde gjøres mer tilgjengelig for rullestolbrukere og folk med rullator.

Slik Nyby i dag fungerer må de ha hjelp av hjemmetjenesten til å legge ut oppdrag i Nyby-appen. De ønsker seg imidlertid en mulighet for at de selv kan legge inn oppdragene via deres egen PC eller telefon. Med en slik løsning ville de kunne stått mye friere, og disponering av dagen hadde blitt lettere for dem. Dette er dessverre ikke teknisk mulig å få til pr. i dag.

Stine og Svein meldte seg som frivillige etter å ha sett en annonse om Nyby i avisa.

Gjennom et halvår med Frivilligsentralens Nyby har de hjulpet med søppelrydding, plenklipping og trille rullestolbrukere.

Styrer tida, og oppdrag sjøl

Stine forteller at oppdragene legges ut fortløpende på appen, og det er enkelt og oversiktlig å selv kunne velge hva man vil hjelpe til med, da begge jobber på dagtid. Vi opplever Nyby som veldig positivt og har utelukkende møtt glade og takknemlige brukere. Å kunne hjelpe andre, med forholdsvis små, hverdagslige ting som de sjøl ikke klarer, er fint og føles nyttig.

– Vi anbefaler alle som kan og vil, å oppsøke Frivilligsentralen og melde seg som frivillig. Det er både morsomt, lærerikt og samfunnsnyttig, oppsummerer Stine.

Ønsker å starte ungdomsklubb på Tynset

Ungdommen på Tynset er meget fornøyd med tilbud både innen sport og kultur. Men når det gjelder muligheter for et mer uorganisert tilbud, et sted for å "slenge" sammen, er kommunes unge innbyggere ikke like fornøyd. 73 % av deltagerne i undersøkelsen savner et tilbud som eksempelvis en ungdomsklubb kan gi.

Kulturhusleder Siri Beate Fossum og kulturkonsulent Sergio Chavez ønsker å starte ungdomsklubb på Tynset. Foto: Ingrid Eide / Ingrafo

Det kommer fram av undersøkelsen Ungdata 2020 som 191 ungdomsskoleelever fra Tynset deltok i. Ungdata-undersøkelsen viser hvordan det er å vokse opp i ulike steder i Norge. Her kan ungdom svare på spørsmål som omhandler ulike tema som rus, venner, framtid og mange flere. Tallene gjelder undersøkelser gjennomført blant elever på ungdomstrinnet.

Konklusjonen på undersøkelsen er at Tynset-ungdommen ligger dårlig an når det gjelder treffsteder for ungdom kartlagt under Ungdata-undersøkelsen. På Tynset svarte en langt høyere prosent en landsgjennomsnittet at de har følt seg ensom den siste uken.

– Dette må vi å gjøre noe med, sier kulturhusleder Siri Beate Fossum og kulturkonsulent Sergio Chavez.

Dette er klare meldinger om at ungdommene ønsker et møtested, uavhengig av idrett og andre organiserte aktiviteter.

– De ønsker et sted å henge, være sammen mener Siri Beate som savner en dialog rundt årsak og konsekvens. Hvorfor utøver ungdom hærverk? Hvorfor må vi sette opp kameraovervåking ved sykkelskur ved skolen fordi ungdom utøver hærverk?

Ønsker sentrale lokaler

– Det vi ønsker oss er sentrale lokaler for å eta-

blere en ungdomsklubb med et eget e-sportrom (spillrom), sier kulturhuslederen.

– Der kan vi sette opp et slags "mini-LAN" hvor folk kan møtes fysisk og spille dataspill mot hverandre.

Kommunen har disponert midler til e-sport og bidrar med oppstartsmidler og innkjøp av 8 stasjonære pcer. Men det vil bli mulig for flere å ta del med egne datamaskiner.

Drømmen er at kommunen kunne ha drevet en ungdomsklubb 100 %. Men slik rammebetingelsene er for kommuneøkonomien nå, er ikke det mulig.

– Derfor er det viktig at vi samler felles krefter for å for å få etablert en ungdomsklubb på Tynset; foreldre, frivillighet, kommune og næringsliv, sier Siri Beate.

– Organiseringen kan skje på samme måte som skatehallen. Den er foreldrestyrt, arrangert som en frivilligorganisasjon med eget styre og alltid med voksne tilstede. Her er det gjort en fantastisk jobb fra foreldrene og organisasjonen. Kommunen var her fødselshjelper og betaler leie av lokalene.

En ungdomsklubb er også viktig sett ut fra flere perspektiver; i et folkehelseperspektiv, og i et demografisk og samfunnsøkonomisk perspektiv.

– Vi må ta vare på ungdommen når de

vokser opp her. Det er en viktig investering. Følelsen av en god barndom og oppvekst er vesentlig for å ønske seg tilbake til regionen, understreker Siri Beate. Et mangfold av aktiviteter og tilbud for barn og unge er også viktig for å tiltrekke seg nye innbyggere med familie.

– Er det noen som har lokaler som kunne egne seg, ikke nøl med å ta kontakt med kulturkontoret og meg, sier Sergio Chavez.

– Vi starter opp så fort vi får tilgang på egne lokaler.

Link til undersøkelsen Ungdata 2020

www.ungdata.no/kartside/

Dans og teknologi

Nytt fag og innovasjonsprosjekt ved kulturskolen

Faget opprettes som et ordinært fagtilbud fra og med vårsemesteret 2021. Målgruppa er ungdom fra 13 år og oppover.

Illustrasjonsfoto: Pixabay

Allerede i november kjørte Tynset kulturskole en kickoff for fagtilbudet som en workshop i sitt nye fagtilbud "dans og teknologi".

Tynset kulturskole fikk i november Nordeas innovasjonsstipend. Dette er første gang Nordea tildeler et innovasjonstipend hvor formålet nettopp er å fremme innovasjon, og gi kulturskolene mulighet for å utforske nye veier i utviklingen av sine fagtilbud. Stipendet er et samarbeid med Norsk Kulturskoleråd.

Tynset kulturskole har i dag 115 danseelever fra første trinn til og med videregående skole. Dette er et resultat etter 10-15 år med satsing på dansefaget. For å kunne gi et bredere fagtilbud har kulturskolen lenge ønsket å få mer teknologi inn i elevtilbudet. Kulturskolen har i dag totalt ca 200 elever.

– Elevene skal få utvikle sine egne kunstneriske uttrykk i dette faget. Premisset er at filmene skal baseres på arbeid med dans og bevegelse, men de kan selv velge hvilken type dans dette skal være. Uansett type dansere, moderne eller hip-hop, eller om de ønsker å jobbe med bevegelse som kule effekter, så vil de kunne finne rom for dette i faget, avslutter Nyaas.

I dette prosjektet samarbeider kulturskolen med Idéverkstedet Tynset TeknoLab, som bistår med teknisk kompetanse og utstyr knyttet til videoinnspilling, bearbeiding og redigering, og skal i prosjektet veilede og lære opp lærere slik at de kan benytte seg av verkstedet sammen med sine elever. Teknolabben ble stiftet i 2015 med mål om å øke interessen for teknologi og skape glede og interesse hos barn og unge for noe man selv utvikler og bygger.

– Nå hopper vi ut i det for å finne ut av hvordan kulturskolen kan integrere teknologi inn i arbeidet vi allerede gjør, forteller danselærer Gunhild Nyaas.

– Med teknologien ønsker vi å styrke og videreutvikle den fagkompetansen vi allerede har i kulturskolen. Det finnes så mange mulige måter å bruke teknologi inn i kulturskolen, men det finnes ikke så veldig mange gode, utprøvde måter å gjøre det på. Det er dette vi har satt i gang med å finne ut av, gjennom blant annet faget "Dans og teknologi". Jeg gleder meg til å få mer praktisk erfaring med det elevene allerede kan,

og vet, og interesserer seg for innen teknologi. Idéverkstedet Tynset TeknoLabs kunnskaper og interesser må være en del av det vi bygger på når vi skal finne ut av hvordan teknologi skal bli en del av kulturskolens innhold. I dans og teknologi skal vi også å jobbe med elementer som er vanlig i produksjon av danseforestillinger, slik som scenografi, lys og lyd i utvikling av kunstnerisk videomateriale, som deretter skal redigeres digitalt.

– Vi håper at vi får like mange gutter og jenter med til våren! Allerede nå ser vi at guttene er litt mer frempå, men jentene må ikke henge bak! Dette er et fag som virkelig gir de relevant erfaring med arbeid innenfor kultursektoren, oppmuntrer Nyaas.

Helsestasjon for ungdom

Gratis tilbud til ungdom mellom 13-25 år

Vi holder til på helsestasjonen i Kompetansesenteret, Aumliveien 4 C og holder åpent mandager fra kl. 14.30 til 16.30. Her møter du helsesykepleier og eventuelt en turnuslege.

Hos oss kan du få råd, hjelp og veiledning om:

- Seksualitet, samliv, pubertet
- Prevensjon, kjønnssykdommer, svangerskap, abort
- Livsstil, ernæring, spiseproblemer
- Rusmidler, psykisk helse
- Problemer eller bekymringer i forhold til hjem, skole, venner eller andre ting du lurert på

Vi tilbyr praktisk hjelp til resept på prevensjonsmidler, sette inn/ta ut p-stav, klamydiatest og graviditetstest. Hos oss får du gratis kondomer. Ingen timebestilling! Kom innom eller ta kontakt med helsesykepleier Gunhild U. Nordtun på 913 13 271.

Leve hele livet

Tynset kommune, et aldersvennlig samfunn

De fleste eldre i Norge lever gode liv. De former sin egen hverdag. De er aktive og deltar i sosiale fellesskap. De får gode helse- og omsorgstjenester når det trengs.

Tekst: Helse- og omsorgssjef Øystein K. Johansen
Arkivfoto: Ingrid Eide / Ingrafo

De bidrar også med sine ressurser i jobb, for familie og venner eller i nærmiljøet, og det blir verdsatt. Alle eldre bør fortsatt å ha disse gode hverdagene, også når helse etter hvert kan svikte og det offentlige må trå til med et tilbud.

I 2018 kom stortingsmelding 15 (2017-2018) Leve hele livet - en kvalitetsreform for eldre. Reformen er en erfaringsdeling i forhold til ting som man ser fungerer. Intensjonen er at flere bør gjøre de tingene som fungerer eller hente inspirasjon fra disse. Det handler om å skape et mer aldersvennlig samfunn der eldre kan leve gode liv og delta i fellesskapet.

Reformen bygger på hva ansatte, eldre, pårørende, frivillige, forskere og ledere har sett fungerer i praksis, og hva som løfter kvaliteten på tjenestene og bidrar til trygg, verdig alderdom. Kvalitetsreformen har fem innsats-områder:

1. Et aldersvennlig Norge
2. Aktivitet og fellesskap
3. Mat og måltider
4. Helsehjelp
5. Sammenheng i tjenestene

Tynset kommune har vært representert på både lokale, regionale og nasjonale arenaer, som følger opp reformen. Det har vært bidrag fra både politikere, brukergrupper, tillitsvalgte og ledere i helse- og omsorgssektoren. Kommunen har også hatt innlegg om jobben som gjøres lokalt på regionale samlinger.

Generelt oppsummert har det vært bred enighet om at det utviklingsarbeidet som foregår, tjenestegjennomgangen som er gjennomført, utredningsarbeidet i forhold til fremtidig struktur og andre prosjekter og satsninger ivaretar reformens intensjoner. Dette selv om man ikke tar i bruk akkurat de tiltak som beskrives, men jobber med forbedringer på de områdene som påpekes.

Det viktigste arbeidet for kommunen som helhet er kanskje å jobbe med det innsatsområdet som kalles "Et aldersvennlig samfunn". Dette er et område hvor kommunen utfordres som helhet og som ikke primært handler om kommunale tjenester, men om hvordan man planlegger og bygger opp lokalsamfunnet.

Den demografiske utviklingen vil påvirke og ha konsekvenser for de fleste av samfunnets institusjoner, sektorer og markeder og vil kreve nye løsninger og skape endringer på en rekke områder. Samtidig ser vi at store nye generasjoner med eldre vil ha høyere utdanning, bedre helse, bedre boliger og bedre økonomi. Det kan bli av avgjørende betydning at de tar i bruk sine ressurser for å møte alderdommens utfordringer og muligheter.

Et aldersvennlig samfunn, et lokalsamfunn eller en by kan forstås som et inkluderende og tilgjengelig miljø som fremmer aktiv aldring. Her må alle kommunens sektorer, arenaer og nivåer engasjeres og utfordres til å bidra.

Reformen har en overordnet tidsramme. I denne perioden skal kommunen jobbe med vedtatt handlingsplan og også samlet sette fokus på et aldersvennlig samfunn - samskaping mellom innbyggere, politikere og administrasjon. Sammen får vi det til.

Vil ha sterkere innbyggermedvirkning i kommuneplanleggingen

Arbeidet med ny helse- og omsorgsplan skal etter planen skje i løpet første halvår i 2021. Helse- og omsorgssjef, Øystein K. Johansen, ønsker større medvirkning og innspill fra kommunens innbyggere i dette arbeidet.

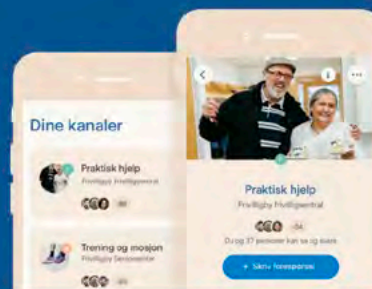
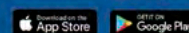
Tynset kommune har en Helse- og omsorgsplan som "utgår" i 2020. Det er derfor tide for å starte arbeidet med et nytt planverk på dette området. Vi er enda litt usikre på når vi starter opp arbeidet grunnet den pågående pandemien, men vi håper å få gjort jobben i løpet av første halvår neste år.

Denne prosessen representerer en mulighet for oss til å utvikle måten slike planer skal utarbeides på. Vi ønsker en bred involvering både politisk, administrativt og fra ansatte, men ikke minst fra innbyggerne. Innbyggerdialogen tenker vi kan sikres på flere måter. Vi har gode arenaer gjennom eldreråd, ungdomsråd, rådet for likestilling for funksjonshemmede osv. Men vi ønsker også å engasjere andre som ønsker å bidra inn. Hvordan dette skal gjøres vil vi jobbe med i tiden fremover.

Hva skal en slik plan representere? Hvilken rolle har den? En slik plan bør gi innbyggerne klare signaler om hvilket tjenestetilbud de kan forvente og etablerer en klar standard som Tynset kommune kan måles opp mot for å se om disse forventningene møtes. For brukerne skal planen sikre et godt tjenestetilbud preget av kontinuitet, kvalitet og god ressursutnyttelse. Planen skal være et ledelses- og planleggingsverktøy, som understøtter både daglige og mer langsiktige strategiske valg, og for ansatte skal planen gi klare holdepunkter når det gjelder tjenesteutøvelsen.

Vi håper denne prosessen skal gi gode erfaringer og energi til å jobbe godt med slike prosesser i fremtiden, og at denne prosessen skal være et viktig steg i en kommune 3.0 tenkning. Innbyggerne i Tynset kommune vil bli engasjert i dette arbeidet utover i 2021. Vi gleder oss.

Last ned Nyby

Ønsker du å være en frivillig eller har du behov for en hjelpende hånd?

Laste ned appen NYBY på din telefon og send en medlemsforespørsel.

For å bli frivillig på Kvikne:
Søk opp frivillige på Kvikne

For å bli frivillig på Tynset:
Søk opp Tynset frivilligsentral

Trenger du en hjelpende hånd:
Søk opp innbyggere på Tynset

Les mer om hva Nyby er:
www.nyby.no

Magasinets redaksjon ønsker deg en riktig God Jul og et Godt Nytt År

Kommunedirektøren har ordet

Tillit

Foto : Ingrid Eide / Ingrafo

Den kinesiske filosofen Confusius skal en gang ha sagt til sin elev: *”Det er tre ting er nødvendig for å styre en stat: våpen, mat og tillit. Dersom en hersker er i ferd med å miste noen av disse, bør han først gi opp våpnene og maten. Tilliten bør han vokte til siste slutt, for uten tillit bryter alt sammen.”*

I litteraturen foreligger det mange definisjoner på ordet tillit. Forsker Trygve Gulbrandsen ved Institutt for samfunnsforskning definerer tillit på følgende måte: *”Tillit er en innstilling hos en person til en annen person (eller til et bestemt sosialt system) som rommer en forventning om at den andre en gang i nær eller fjern framtid vil utføre eller avstå fra bestemte handlinger. Med andre ord, tillit er en holdning som dannes før en aktør setter i verk en tillitsbasert handling.”*

En rekke studier viser at mennesker som har tillit til andre vil ha bedre samarbeid og høyere toleranse enn dem som ikke har tillit til hverandre. De vil også være mer risikovillige, mer kreative og er generelt mer fornøyde med livene sine enn de som mangler tillit til andre. Med andre ord er tilliten helt avgjørende og et grunnleggende fundament for at et samfunn skal kunne fungere. Høy grad av tillit har vært et kjennetegn for den høye graden av velferd som preger de skandinaviske landene. Det har blitt hevdet at den såkalte skandinaviske modellen har skapt et høyt tillitsnivå. Den danske forskeren og økonomien, Christian Bjørnskov, tar det enda lenger og hevder at den skandinaviske modellen er skapt som følge av en sterk grunnleggende tillit i de skandinaviske landene.

Men tar man et raskt overblikk over nyheten omkring oss, nasjonalt og internasjonalt, vil man raskt se at tilliten i samfunnene er under sterkt press. Eksempler kan være Presidentvalget i USA der nåværende President hevder at valget er ugyldig. Det er alvorlig når en sittende statsleder i verdens mektigste land benekter troverdigheten av landets viktigste demokratiske prosess. Og det er enda mer alvorlig når han får med seg en stor andel av befolkningen i dette synet. Så får vi her hjemme prise oss lykkelig over at vi bor i et land der det står bedre til med folks tillit til myndighetene. At tilliten i Norge fortsatt er høy, så vil blant annet gjennom befolkningens lojalitet i forhold nasjonale tiltak under covid-19-pandemien. Men også her i Norge settes også tilliten på prøve. Den som har fulgt med på sosiale medier over tid, vil se at mistilliten til myndighetene også er økende her til lands. Det kan synes

som om enkelte nettstedet har tatt en rolle for å skape mistillit. Stille spørsmål om noens troverdighet. Selvfølgelig skal alltid den kritiske røsten ha sin stemme i et demokrati. Men når dette blir av et større omfang, og systematisert gjennom sosiale mediers algoritmesystemer, vil dette åpenbart gå fra sunn skepsis til systematisk nedgradering av tilliten i samfunnet. Man vil til slutt tenke: Hva skal jeg tro på? Jeg er glad for at grunnskolen i dag har et sterkt fokus på kildekritikk. Kunnskapen er tillitens viktigste støttespiller.

Samtidig er det ikke slik at tillit er noe myndigheter kan ta for gitt. Tillit er noe som i gjensidighet og møysommelighet bygges opp over tid og i samarbeid med befolkningen. For kommunens myndighetspersoner, enten det er folkevalgte, kommunedirektør eller ledere, så bør fokuset på tillit være godt forankret og sitte langt framme i pannebrask og i ryggmarg. En gyllen regel skal alltid være at det du gjør som offentlig tjenestemann og kvinne til enhver tid skal tåle offentlighetens lys. Tynsetingen Dag Henrik Sandbakken har i regi av KS vært ansvarlig for utgivelsen av boka ”Tillit”. Boka belyser på en svært god måte de viktigste faktorene for hvordan en kommune kan bygge tillit til sine innbyggere. Denne boka danner i dag grunnlaget for folkevalgtoppplæringen som gjennomføres i etterkant av kommunevalg.

Noen av de viktigste prinsippene for å bygge tillit i en kommune er forbundet med begrepene åpenhet, medvirkning og en høy etisk standard. Dersom en innbygger opplever samsvar mellom valgresultat og utøvende politikk, vil dette gi trygghet og forutsigbarhet. Hvis forvaltningen i kommunen i tillegg følger opp vedtakene med offentlighet i sin saksbehandling, og det utøves åpenhet og mulighet for medvirkning i politiske saker, og prinsipper som klagerett og kontradiksjon blir ivare tatt, så vil det sakte men sikkert bygges en solid tillit. Så vil det ikke alltid sakene vedtas slik den enkelte innbygger ønsker. Men det lever man med. Så lenge man vet at man kan stole på de som utøver myndigheten.

*En tillitsfull hilsen
Erling Strålberg*

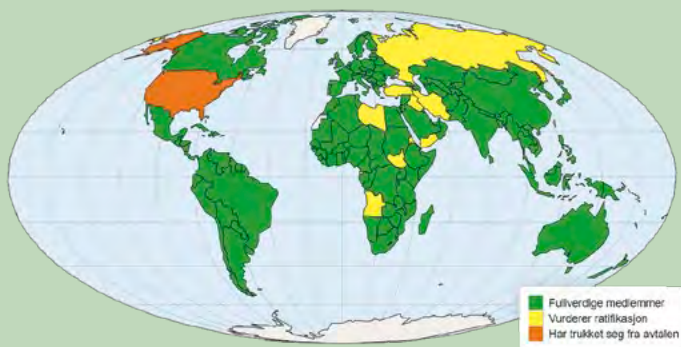
Tynset og verden

Tekst: Hilde Irene Aanes

Illustrasjoner: Shutterstock og FN-sambandet

Endelig. Da er valget av ny president i USA gjort. Trump er misfornøyd med resultatet, og prøver å få makta tilbake gjennom protester til gjennomføringen av valget. Jeg skal ikke blande meg inn i valget, men kjenner på at det ville være greit med et skifte av president.

Rent miljømessig har den nye presidenten lovet å gjeninnføre Parisavtalen, noe mange andre setter pris på, også utenfor USAs grenser. Parisavtalen ble vedtatt under klimatoppmøtet 12. desember 2015 i Paris. Det er en internasjonal avtale som skal sørge for at verdens land klarer å begrense klimaendringene. Norge "meldte seg på" avtalen i 2016. USA meldte seg ut i 2019, da avtalen ble betraktet som ugunstig for USA.

Deltakerland i Parisavtalen, pr. februar 2020

Hovedhensikten med Parisavtalen er å forhindre at temperaturen på kloden ikke skal stige mer enn 2 grader i løpet av dette århundret, og landene skal gjøre alt de kan for at den ikke skal stige mer enn 1,5 grader. Avtalen er et signal til politikere, næringsliv og investorer om at omstillingen til lavutslippssamfunnet starter nå. Det "grønne skiftet" vil komme. De rike landene må betale mest, og bidra til at de fattige landene kan gjøre noe mer sine utslipp. Urettferdig? Kanskje. Vi er jo ikke så mange, i den store sammenhengen, men det økologiske avtrykket synliggjør ressursene vi forbraker i landet vårt (se illustrasjonen til høyre).

Vel. Hvilket mål har så nasjonen Norge satt seg for å nå klimamålene? Jo, innen 2030 skal vi kutte utslipp tilsvarende 40 % CO₂ fra referanseåret 1990. I 2050 skal utslippene reduseres i størrelsesorden 80-95 %, tilsvarende. Dette blir fort en teoretisk øvelse, der prosenter og ekvivalenter kan regnes på så mange vis. I 2016 var utslippskurven begynt å flate ut, og nå sies det at klimamålsettingen for 2020 er innen rekkevidde. Primært skyldes dette omlegging innen olje- og gass, men

Økologiske fotavtrykk

Hvis alle mennesker skulle hatt samme forbruk som en gjennomsnittlig innbygger i landet, hvor mange jordkloder ville vi trengt?

1,1
jordkloder i Laos

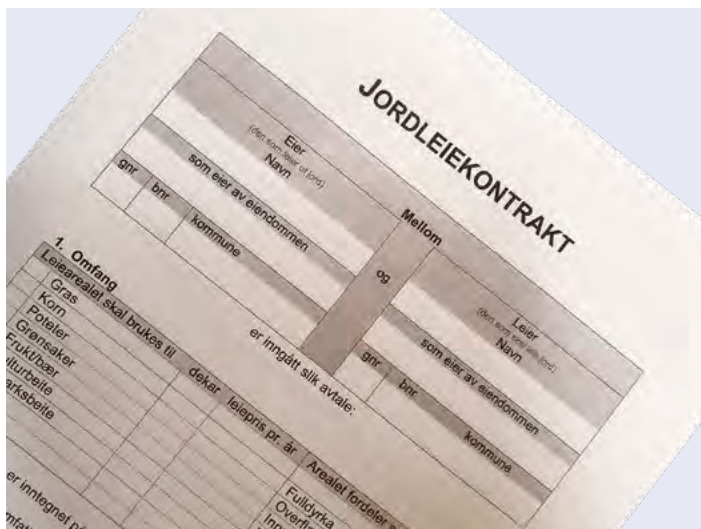
3,6
jordkloder i Norge

også andre langsiktige tiltak virker inn. Koronaens hittil eneste positive effekt er en stor nedgang i utslipp fra flyreiser!

Tynset som del av Norge, og verden

Våre utslipp i denne sammenhenger er selvsagt som "en fjert i natten". Tynsets ca. 5.500 innbyggere klarer ikke å slippe ut så mye at det påvirker verden vesentlig. Likevel, i en eldgammel klimaplan fra 2010 ble det vedtatt å redusere kommunens CO₂-utslipp vesentlig, som en del av en nasjonal dugnad. Hovedutslippsområdene for CO₂ i Tynset er knyttet til landbruk og transport, i tillegg til indirekte utslipp i form av forbruksvarer av ulike slag. Utslippene fra landbrukssektoren har gått opp, i flg. tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). Dette pga. økt produksjon innenfor landbruket, som også er en ønsket ressursutnyttelse, men også økt transport som følge av nydyrking lenger unna driftssenteret. Utslipp fra veitransport viser en svak reduksjon, noe som trolig skyldes overgang til nyere busser, samt nyere personbiler og mindre drivstofforbruk pr. bil. Antall bilturer er ikke redusert.

Nå starter arbeidet med ny detaljreguleringsplan for Tynset sentrum, torg- og kollektivområder, Kommunedelplan for Tynset by 2022-2035 og Kommuneplanens arealdel. Hvordan kan planarbeidet påvirke framtidens klima- og miljøarbeid i Tynset kommune? Hvordan vil vi ha det rundt oss? Hva skal til for at folk vil trives i Tynset og i grendene rundt? Bli med, vær aktiv og påvirk framtida vår!

Driveplikt og jordleieavtaler

Alle eiere av dyrkamark har plikt til å drive jorda de eier. Formålet med denne plikten er å sikre produksjon av mat, opprettholde jordas produksjonsevne og ivareta kulturlandskapet.

Hvis du eier dyrka mark som du ikke driver selv, må du sørge for drift av jorda ved å inngå 10-årige leieavtaler med noen som vil, og kan drive jorda. Kopi av inngått leiekontrakt og kart over utleiearealene sendes kommunen.

I noen tilfeller kan det avtales en kortere leieperiode enn 10 år, men det må i tilfelle godkjennes av landbrukskontoret. Er avtalen på mer enn 10 år, må leietaker søke konsesjon.

Du finner mange gode eksempler på leiekontrakter på nettet, eller ta kontakt med landbrukskontoret hvis du trenger skjema eller råd.

Hovedopptak barnehage 2021

Søknadsfristen for barnehageopptaket 2021 er 1. mars, og allerede nå er det mulig å søke barnehageplass fra nytt barnehageår.

Tynset kommune benytter elektronisk barnehagesøknad, som du finner her:

<https://barnehage.visma.no/Tynset>

Søknaden er felles for alle barnehager, både kommunale og private. Vedtak om plass og svar på mottatt barnehageplass sendes elektronisk gjennom samme portal som søknad. Vedtak om plass fra nytt barnehageår (august 2021) kan forventes i løpet av første halvdel av mars måned. Kommunen anbefaler at det settes av god tid til besøk, oppstart og tilvenning i barnehagen.

Meråpent bibliotek

30. november åpnet vi tilgangen til meråpent bibliotek! I et meråpent bibliotek får brukerne tilgang med lånekort og PIN-kode uten at bibliotekpersonalet er til stede. Signér en kontrakt for å få tilgang og velkommen inn!

Meråpent biblioteket gjør at vi kan tilby innlevering, utlån og bruk av biblioteklokalet utenom åpningstid. De vanlige (betjente) åpningstidene blir som før. I tillegg vil de som har inngått meråpent-kontrakt ha tilgang alle dager kl. 10.00 - 21.00.

Meråpent gir økt tilgjengelighet og større fleksibilitet for innbyggerne i kommunen. Vi håper at meråpent bibliotek vil bidra til å øke aktiviteten og bruken av det flotte biblioteket vårt.

Mulighet for selvbetjening er en forutsetning for løsning med meråpent bibliotek. Låneren låner og leverer inn på utlånsautomater. Meråpent er en mertjeneste, ikke en erstatning for betjent åpningstid, noe som ligger i navnet. Vi er bevisste på at den personlige kontakten, formidlingen og servicen over skranken er svært viktig, og vi skal opprettholde de betjente åpningstidene slik de er. Alle skal fortsatt få gode svar. Biblioteket skal stå for både kvalitet, tilgjengelighet og trivsel.

For å få tilgang til meråpent bibliotek må du være over 18 år og signere en kontrakt med oss. Vi gjør oppmerksom på at dette vil ta 15-20 minutter. Vi oppfordrer derfor alle som ønsker meråpentilgang og som har mulighet, kommer innom oss på dagtid for å signere kontrakt. Lørdager er vi vanligvis bare en person på jobb, og har da dessverre ikke mulighet til å gjennomgå og signere kontrakter.

Vannmåleravlesning på mobil før årsskiftet

Avlesning av vannmålere har vært forbundet med mye administrasjon og ressursbruk. Av den grunn har kommunen erstattet det tradisjonelle avlesningskortet med en SMS, som mottakeren besvarer med sin målerstand. Vi er fornøyd med svarprosenten så langt, og håper at enda flere tar systemet i bruk i år.

Dersom du ikke er registrert med mobilnummer i telefonregisteret, eller ikke svarer på utsendt SMS, får du tilsendt avlesningskort som tidligere. De som får avlesningskort i posten kan naturligvis også registrere sine avlesninger i en mobiltilpasset webløsning.

Har du spørsmål om vannmåleravlesning på SMS, ta gjerne kontakt med Servicetorget på 62 48 50 00.

Åpningstider i jula

Servicetorget

Julaften: Stengt

Romjula: Kl. 09.00 - 14.00

Nyttårsaften.: Kl. 09.00 - 12.00

Landbrukskontorets

Julaften og nyttårsaften er kontoret stengt. I romjula (4., 5. og 6. juledag) er kontoret tilgjengelig på telefon 62 48 90 60 i tidsrommet kl. 09.00 - 14.00 Besøk må avtales på forhånd.

Legekantoret

Julaften: Stengt

Romjula: Kl. 09.00 - 14.00

Nyttårsaften.: Kl. 09.00 - 12.00

Bibliotekene

Betjente åpningstider hovedbiblioteket:
28., 29. og 30. desember kl. 10.00 - 14.00

Julaften, nyttårsaften og øvrige helligdager vil biblioteket ikke være betjent.

Kvikne bygdebibliotek holder stengt i jula.

Vi ønsker alle våre lånere en riktig god jul og et godt nytt år!

SMIL-tilskudd

Søknadsfrist 15. mars 2021

Alle som i dag eier en landbrukseiendom kan søke SMIL-tilskudd så lenge det er foregår en tilskuddsberettiget produksjon på arealene. Det vil si at eier av en landbrukseiendom, hvor jorda leies ut til en som søker produksjonstilskudd, kan søke. Det kan gis SMIL-tilskudd til tiltak som:

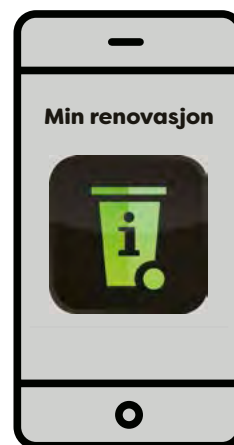
- ivaretar natur- og kulturminneverdiene i kulturlandskapet
- reduserer eller hindrer forurensing eller risikoen for forurensing fra jordbruket
- planleggings- og tilretteleggingsprosjekter som leder fram til konkrete kulturlandskaps- eller forurensingstiltak

Prioriteringsrekkefølgen for Tynset kommune finner dere på hjemmesiden under tilskuddsordninger i jordbruket. Søknadsskjema ligger på landbruksdirektoratet.no: tilskudd, spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

Får å søke trenger du følgende vedlegg:

- kart som viser lokalitet av tiltaket
- kostnadsoverslag
- bilder av tiltaket

Når tømmer vi hos deg?

Last ned app'en Min Renovasjon
og få varsel om når vi tømmer på telefonen din

Med app'en ser du når det er tømming hos deg, får varsel dagen før og informasjon om riktig sortering av avfallet ditt.

FIAS

fias.no

Ordføreren har ordet

Annerledesåret 2020

Vi har nå vært vitne til at Joe Biden har blitt valgt som president og nok en amerikansk valgkamp er over. Det har vært en lang og intens valgkamp, og jeg tror de fleste er glad over at det nå er over. Mange er nok også glad for at det ble et presidentskifte, meg selv inkludert. Men når det er sagt, så har trolig også Trump i sitt virke gjort noe bra, hvis ikke ville han ikke hatt den støtten han faktisk har. Men de positive sakene er trolig blitt overskygget av hans mer kontroversielle politiske standpunkter, hans fremtreden og oppførsel.

En slik fremtoning som han har ført kan ikke forsvareres. Av verdens mektigste person bør man kunne forvente at alle folk behandles med respekt, og man bør forvente at han går foran som et forbilledlig eksempel ovenfor andre.

Dessuten tenker jeg at det er svært uheldig med de skillelinjene mellom mennesker som han har bidratt til å opprette/gjenopprette. Så nå gleder jeg meg til å se Biden og Harris arbeide for i større grad å forene de amerikanske statene igjen.

2020 har vært et veldig spesielt år, og det har på mange måter vært roligere enn normalt. Vi har alle vært mer hjemme, og mange aktiviteter og planer har blitt utsatt. Slik har det vært i kommunen også. Mye ble satt på vent i mars i år, men nå er det meste av produksjonen og aktiviteten tilbake, og vi har tilpasset oss smittevernreglene og forholder oss til pandemien mens vi jobber målrettet videre.

Mye spennende skal skje i kommunen det neste året. Vi har startet arbeidet med kommunens arealplan og kommunedelplan for Tynset tettsted. Det betyr at hvis du har noen sterke meninger om utviklingen av arealene i Tynset kommune, så er det viktig å si ifra om det nå. Har du forslag om å utvikle boligområder, hytteområder, næringsarealer, områder for fritidsaktiviteter eller friluftsområder, turstier, sykkeløyper eller lignende, så bør tankene formidles til kommunen gjennom denne prosessen innen utgangen av februar 2021.

Vi vil også i løpet av neste år få et nyrehabilitert legekontor, og et nyoppusset torg foran gamle Aas-bygget. Samtidig jobbes det med å planlegge uteområdet på Tronstua-tomta, det planlegges for ny helsestasjon i rådhuset, og det planlegges for en 3. etasje på Tjønnsenteret, bare for å nevne noe. Og hver dag innimellom alle disse nyinvesteringene leverer kommunens ansatte svært gode tjenester som kommer deg og meg til gode.

Julehøytiden nærmer seg med stormskritt og mange er spent på hvordan årets julehøytid egentlig blir? Kanskje får vi ikke anledning til å samles så mange som vi skulle ønske. Kanskje denne jula blir uten noen av de kjente og kjære som vi pleier å omgås. For det er jo det som er så trivelig med jula, at man bruker tid sammen med folk som en bryr seg om, og som en er glad i. Det håper jeg at alle kan få til, selv om man kanskje ikke kan samles så mange om gangen som man skulle ønske. Men før selve jula, kommer adventstiden og tiden for forberedelser med julegavekjøp mer mer.

Dette er året hvor vi absolutt bør ha fokus på å støtte lokalt næringsliv gjennom å i større grad handle lokalt tenker jeg. Tenk hvor viktig butikkene og tjenestene i nærmiljøet faktisk er. De ansatte jobber iherdig for å fylle hyllene med livsnødvendige matvarer slik at vi kan spise oss mette hver eneste dag. De fyller opp butikkhyllene for at vi skal kunne handle julegaver, klær og utstyr i nærmiljøet slik at vi slipper å reise unødvendig langt. De selger oss matopplevelser, og sørger for at vi får gode kaffepratopplevelser. De yter oss en service som vi kan se langt etter hvis vi velger å handle på internett. Og tenk, de skaper trivsel og velvære for alle oss som bor her hver eneste dag. Ikke minst sørger de for å bringe frem den julestemningen vi søker i dagene før julehøytiden ringes inn. Husk for all del å benytte deg av dem i dag hvis du har ønsker om at de også skal være der i morgen!

Kanskje dette også er julen da vi bør tenke litt ekstra over hvem vi skal sende julehils-

Foto : Ingrid Eide / Ingrafo

ner eller julegaver til. Kanskje er det noen vi egentlig ikke har noe "ansvar" for, men som vi allikevel ønsker å glede. Noen som ikke har forventninger til oss, men som ville blitt ufattelig overrasket og glad hvis vi faktisk viste at vi brydde oss. Noen har kanskje sittet veldig mye hjemme alene dette siste halve året i frykt for koronasmitte. Noen får kanskje ikke besøk av sine kjære til jul slik som de har gledet seg til. Kanskje vi kan gjøre noe hyggelig for noen av dem?

Med det ønsker jeg dere alle en riktig god jul, og så håper jeg at vi i løpet av neste år har løst utfordringene som covid-19 har påført oss, slik at vi snarest mulig kommer tilbake til vår vante hverdag.

Riktig GOD JUL til alle!

Hilsen
Merete Myhre Moen

Vaksine er løysinga

Det er blitt desember. Då koronapandemien starta for alvor i mars og Norge stengte ned, trudde eg og mange med meg at det berre var eit tidsspørsmål før også Tynset sto midt oppe i pandemien.

Tekst: Kommuneoverlege Tor Halvor Bjørnstad-Tuveng
Foto: Ingrid Eide / Ingrafo
Illustrasjon: Alexandra Koch / Pixabay

Det har no gått 8 månader, og vi har framleis kun hatt sporadiske smittetilfelle i Fjellregionen. Det er smått utruglig å tenke på, og vi har sprengt sjølv dei mest optimistiske kalkyler med ei imponerende margin. Det skal vi være takksam for, vi kan sende varme tankar til naboar, kollegaer, venner, bekjente, alle som så langt har vaska hender, halde avstand, vore heime og testa seg.

Det er blitt vinter over verda. Pandemien aukar no nådelast i dei fleste europeiske land. Samfunna stenges ned for å stoppe smitten, det same skjer i regionane rundt dei store byane i Norge. Mange områder som opplevde høge smittetall i vår går inn i ei ny smittebølge. Situasjonen er i ferd med å bli alvorlig på veg inn i den perioden av året vi veit er høysesong for infeksjonssjukdommar.

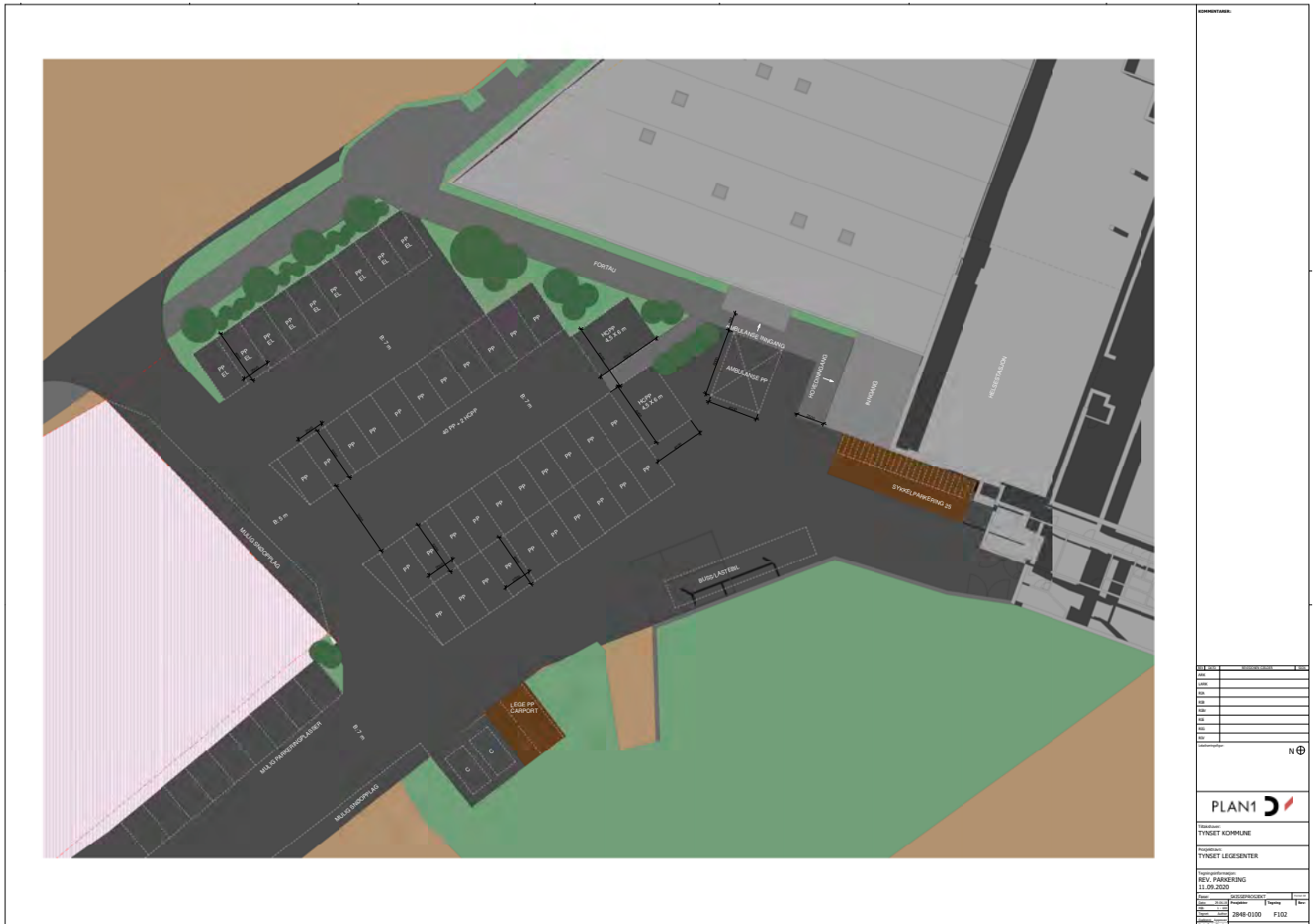
Sjølv om det kan sjå mørkt ut, er det lys i tunellen. Løysinga på heile elendigheita nærmar seg dag for dag. Ei vaksine mot koronaviruset er det einaste som kan stoppe pandemien, og dei fyrste vaksinane kan etter grundig utprøving få godkjenning for nyttår. Vi treng ei effektiv og ikkje minst trygg vaksine. Det er det mykje som talar for at vi vil få. Kanskje rundt mars-april kan vi håpe at vi kan starte å vaksinere oss mot korona. I diktet "Adventslysene" av Inger Hagerup tenner vi det andre lyset for "Håp". Det kan være verd å reflektere litt ekstra rundt akkurat håp i år.

Det er mange vaksiner frå ulike produsentar som nærmar seg godkjenning. Til tross for at over 1,3 millionar menneskeliv er gått tapt til pandemien har ein skunda seg langsamt for å få ei trygg vaksine. Vaksinane vil følge same gullstandard for godkjenning som dei vanlegvis ville ha gjort i "fredstid". Nokre ledd av utviklinga har skjedd parallelt, og mange land har investert betydelig i utviklinga slik at ein skal kunne starte produksjon av vaksiner som verkar lovande for dei er godkjent. Ingen kompromiss vil likevel bli gitt når det kjem til godkjenning. Dette er eit sjansespel, det kan være pengar ein kanskje ikkje får avkastning for, men ein vil vinne tid, og ein vil vinne menneskeliv. Pfizer sin vaksinekandidat, som er ein av dei som ligg lengst framme i løypa, har over 40.000 personar inkludert i siste testfase av vaksinen. Dei andre vaksinane som følgjer like bak, har tilsvarende store tall. Til samanlikning hadde vaksinen mot svineinfluensa i 2009 (pandemrix) 200 personar i sin siste testfase.

April er dessverre framleis langt unna. Men vi kom oss frå mars til mai. Frå mai til skuleslutt. Sommarferie, skulestart, elgjakt, haustferie. Snart er det jul. Vi skal klare denne vinteren også. Skulle det dra seg til på Tynset må vi hugse at vi så langt har vore heldige, vi må fokusere på det vi framleis kan gjere, ikkje alt vi går glipp av. Dagane vil bli lysare igjen, det er håp for 2021.

Nytt legekontor ferdig i august neste år!

Fra januar flyttes legekontoret midlertidig til en av fløyene på Tjønnsenteret, hvor det er ledig plass. Går alt etter planen vil det bli en oppstart av arbeidet i januar neste år.

Kommunen har i sin vurdering av å bruke en del av Tjønnsenterets som legekontor, hensyntatt smitteverntregler og det nasjonalt økte smittetrykket.

Nytt legesenter prosjekteres i eksisterende lokaler i rådhuset i samme område som der legesenteret er lokalisert i dag. I tillegg utvides arealet til å ta i bruk de gamle lokalene til helsestasjonen. Dermed er det duket for en full rehabilitering av oppunder 850 m² til en kostnadsramme på 11,5 millioner kroner. Etter planen skal det nye legekontoret stå ferdig i august neste år.

Lokalene tegnes med ni legekontorer, praksisrom, prøvetakingsrom, laboratorium og en egen akuttavdeling, i tillegg til funksjonelle rom for ekspedisjon, pause- og møterom. Det legges opp til en romslig og fin ventesone med variert innredning og godt med dagslysinnslipp.

Lokalene vil framstå som helt nye og som moderne. Rommene vil bli funksjonelle i bruk for både besøkende og for de som skal ha sin faste arbeidsplass der.

Det er jobbet i tett samarbeid med brukerne med å få alle nødvendige funksjoner på plass, og det jobbes bevisst med å gi lokalene en design og utforming som virker hyggelig og imøtekommende.

Parkeringsplassen endres slik at trafikk ikke kommer direkte inn foran hovedinngang som i dag. Innkjørsel flytter lenger vest langs Kongsveien i tråd med gjeldende reguleringsplan. En vil da finne parkeringsplassene med en gang en kommer kjørende inn på området. Sykkelparkering plasseres umiddelbart utenfor hovedinngang. Løsningen vedrørende ny parkeringsplass er ikke vedtatt politisk ennå.

Avfallscontainere flyttes unna inngangen og plasseres inn i eksisterende skråning sammen med carport for legebil. Eksisterende ganglinjer, trapper og ikke minst reguleringsplan legger føringer for utførelsen.

Parkeringsløsningen er et skisseforslag og ikke detaljert, det vil derfor komme endringer på denne.

Endelig bedre trafikk-sikkerhet ved barneskolen

Trafikksituasjonen i Arnemoveien har lenge vært utfordrende og er tidvis kaotisk ved skolestart og slutt. Ulike tiltak er gjort for å få løst det som av mange er blitt betegnet som et rent trafikkaos ved skolestart- og slutt.

Det ble søkt Statens vegvesen om å gjøre Arnemoveien og Holmengata enveiskjørt fra Ringveien til Aumliveien. Dette for å unngå rygging og snuing i gata.

I tillegg til enveiskjøring ble det fremmet forslag for kommunestyret om å ruste opp Holmengata med rom for å lage fortau.

– Med klarsignal fra politikerne gikk vi i gang, men i denne prosessen oppdaget vi at det ikke eksisterte egen reguleringsplan for dette kvartalet, forteller Svei Magne Storaas ved teknisk avdeling.

Det utløste en prosess som har ført til forsinkelser. Nå er prosjektet endelig ferdigstilt, og utbedringene har ført til en langt bedre trafiksikkerhet for alle skolebarn og trafikanter som anmodes om å følge skilting i området.

Burning 3
Action / Komedie

Jul på Kutoppen
Barnefilm / Animasjon

Gledelig jul
Komedie

Heksene
Eventyr / Komedie / Fam.film

Den største forbrytelsen
Drama / Spenning

Petter Kanin
Animasjon / Eventyr / Komedie

Pinocchio
Drama / Fantasy

Greta
Dokumentar

Summerland
Drama / Romantikk

Velkommen til Tynset kulturhus

Lørdag 12. desember

Nord-Østerdal Musiker
inviterer til konsert
for hele familien.

Storsalen

Søndag 6. desember

Nord Østerdal
symfoniorkester
inviterer til konsert

Storsalen

28. desember

Tynset jazzklubb
inviterer til julejazz

Storsalen

Tynset bibliotek
holder åpent til
vanlige åpningstider
i hele desember.
Velkommen innom!

JULEGAVETIPS

20. april

RIS TEATRET

ANDERS BRASMO
CISKEN ARMAND
OLA G. FURUSETH
THEA LAMBRECHTS VAULEN
JAN SÆLID

5. februar

Juletre pynting

Fredag 4. desember

Tradisjonell samling av
barnehageunger
for å pynte treet
i Kulturhuset.

FOR MER INFO, SE:
TYNSETKULTURHUS.NO